

РЕШЕНИЕ

№ 2810

гр. София, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 11.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **12206** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл. вр. 203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на Е. Д. М.- изтърпяващ наказание- лишаване от свобода в Затвор- [населено място] срещу Главна дирекция“ Охрана“ за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди- в размер на 100 000 лева, причинени от незаконосъобразни действия на служители на ГДО – поставяне на белезници на ръцете и краката му при провеждане на съдебни заседания в съдебна зала на Апелативен специализиран наказателен съд за периода 01.12.2013 година до 01.12.2018 година и в съдебни заседания на САС по граждански дела за периода от 01.12.2013 година до 01.12.2018 година.

В исковата молба се твърди, че при конвоирането на ищеца и най- вече при присъствието му в съдебни заседания на САС по граждански дела през посочения период служители на ответника по иска са го изтезавали с крачни белезници и на ръцете в залата на САС в съдебно заседание, като публично е бил унижен пред обществото и в собствените му очи, като от тези действия е претърпял болки и страдания, стрес, психически и физически тормоз. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочената сума.

В съдебно заседание, ищецът Е. Д. М. редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК се явява и поддържа исковата молба на заявените основания и моли ответникът да бъде осъден да заплати посочената сума.

Ответникът по иска- Главна дирекция “Охрана“-гр. С. редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК не изпраща представител.

СГП редовно уведомена при условията на чл.138,ал.2 АПК не изпраща представител.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

От приложената на лист 109 от делото Справка от ГДО е видно, че ГДО не разполага с информация по кои дела ищецът е конвоиран в периода 01.12.2013 година до 31.12.2016 година поради унищожаване на документите съгласно Закона за Националния архивен фонд, но за периода от 01.01.2017 година до 01.12.2018 годна ищецът М. е конвоиран до Апелативен съд- С. на дата 23.06.2017 за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година -10 състав, на 09.10.2017 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 1969/2017 година- 4 състав, на 17.11.2017 година- за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година, 10 състав, на 12.12.2017 година за участие в съдебно заседание по дело № 4078/2017- 8 състав, на 23.01.2018 година за участие в съдебно заседание по дело № 187/2018 година и до адвокатска стая за запознаване с материали по делото, на 24.01.2018 година до адвокатска стая за запознаване с материали по дело , на 25.01.2018 година за участие в съдебно заседание по дело № 81/2018 година , на 26.01.2018 година до адвокатска стая, за запознаване с материали по дело 81/2018 година, на 30.01.2018 година за участие в съдебно заседание по дело № 81/2018 година, на 09.03.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година и по гр. дело №6327/2017 година-10 състав, на 12.04.2018 година до адвокатска стая за запознаване с материалите по гр. дело № 362/2017 година, на 27.04.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 6327/2017 година и по дело 362/2017 година, на 04.10.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година- 12 състав, на 15.10.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 6327/2017 година- 7 състав.

От приложената Справка на лист 171 от делото, представена от Областна служба „Изпълнение на наказанията“ – [населено място] е видно, че ищецът М. е бил задържан в арестите на Областна служба „Изпълнение на наказанията“ – С. от 24.11.2013 година до 06.12.2013 година в ареста на [улица], №42, от 06.12.2013 година до 16.12.2013 година в ареста на ул.“ М-р Г. В.“ , №2, от 16.12.2013 година до 19.12.2013 година в ареста на [улица], №42, от 19.12.2013 година до 05.06.2015 година в ареста на ул.“ М-р Г. В.“, №2 , от 11.01.2018 година до 07.11.2018 година в ареста на [улица], №42, като при извършената справка не се установяват данни за извеждане на ищеца за участие в дела на Софийски апелативен съд по време на престойте му в ареста на ул.“М-р .Г. В.“, № 2, а по време на престоя му в ареста на [улица] , ищецът е извеждан за участие в дела на Софийски апелативен съд на 23.01.2018 година – нохд № 187/2018 година, на 24.01.2018 година по нохд №81/2018 година, на 25.01.2018 година по нохд №81/2018 година , на 26.01.2018 година по нохд № 81/2018 година , на 30.01.2018 година по нохд № 81/2018 година, на 09.03.2018 година по нохд № 81/2018 година, на 12.04.2018 година по нохд № 362/2018 година, на 20.06.2018 година по нохд № 6204/2017 година , на 04.10.2018 година по нохд № 362/2017 година, на 12.10.2018 година по нохд № 6327/2017 година всички по описа на САС, а за времето от 05.06.2015 година до 10.01.2018 година ищецът М. е бил в Затвора – [населено място] и от 07.11.2018 година също се намира на територията на Затвор – [населено

място].

От приложената Справка от Апелативен съд- С. на лист 180 от делото е видно, че за периода от 01.01.2013 година до 01.12.2018 година ищецът М. е имал заведени 138 дела, от които 132 са частни граждански дела и същият е бил довеждан в сградата на Съдебна палата, на бул.“ В. № 2 на 09.10.2017 година по в. гр. дело № 1969/2017 година и на 05.12.2018 година по в. гр. дело № 3734/2017 година, а подробна Справка на кои дати по кои дела е бил конвоиран, следва да се представи от Затвор-[населено място].

От показанията на свидетеля Ц. – също лишен от свобода и настанен в една група с ищеца се установява, че в периода 2013 година 2018 година същият е бил конвоиран често с ищеца М. до Съдебната палата в [населено място], като при конвоирането ищецът бил с поставени белезници както на краката, така и на ръцете, хората са му се подигравали и са използвали епитети, това водене станало достояние и на медии и, ищецът е бил подтиснат.

От показанията на свидетеля М. П. се установява какви са били условията при конвоиране на ищеца в транспортното средство, в което са били конвоирани лишените от свобода, как е оборудвано и как се е чувствал ищецът.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София- гради намира предявената искова молба за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес. Разгледана по същество, същата се явява неоснователна. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административнопроцесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1](#)-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) длъжното обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на

държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа,от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди. В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че“Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв незаконосъобразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт.Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконосъобразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /[чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата.Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността“.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели

възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки-незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 3 ОТ 22.04.2005 Г. ПО ТЪЛК. ГР. Д. № 3/2004 Г., ОСГК НА ВКС. Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването - [чл. 1, ал. 2 ЗОДВПГ](#). В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване. При незаконни фактически действия на администрацията този момент е тяхното преустановяване. От така определените моменти на изискуемост, започва да тече погасителната давност и се дължи мораторна лихва.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник- Главна Дирекция“ Охрана“, която е юридическо лице на бюджетна издръжка към Министъра на правосъдието / аргумент от нормата на чл.391,ал.2 от ЗСВ и е надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото Главна дирекция “Охрана” осъществява дейността по охраната на органите на съдебната власт, на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление. Съгласно чл.391,ал.3 от ЗСВ, Главна дирекция “Охрана” организира и осъществява охраната на съдебните сгради и на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление; осигурява реда в съдебните сгради и сигурността на органите на съдебната власт при осъществяване на техните правомощия, както и реда и сигурността в сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и в сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление; организира и осъществява охраната на съдии, прокурори и следователи - при условия и по ред, определени с наредба на министъра на правосъдието, съгласувано с пленума на Висшия съдебен съвет; оказва съдействие на органите на съдебната власт при призоваване на лица в случаите, когато се пречи за изпълняване на това задължение;. довежда принудително лица до орган на съдебната власт, когато това е постановено от орган на съдебната власт; конвоира обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение задържане под стража, или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода, до органите на съдебната власт;. изпълнява разпореждания на прокурор за привеждане в изпълнение на влезли в сила присъди с наложено наказание лишаване от свобода, като при необходимост търси съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи; извършва проверки и контролира спазването на правилата и нормите за охраната и безопасността при проектиране, строителство и експлоатация на сгради

на съдебната власт, както и при строителство и експлоатация на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление. На второ място, съгласно чл.2 от Правилника за устройството и дейността на Главна Дирекция "Охрана", Главна дирекция "Охрана" е юридическо лице със седалище в С. с адрес - [улица] Г. В. 2, и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на правосъдието. По аргумент от нормата на алинея втора на чл.2 от Правилника, Главна дирекция "Охрана" е специализирана държавна структура. Организацията и управлението на Главна дирекция "Охрана" и на нейните звена се създава и осъществява на принципа на централизма, и дейността и е насочена към охрана на органите на съдебната власт.

На следващо място, пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи- юридически лица, а не техните териториални подразделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимирани е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения.

Главна Дирекция "Охрана" е осъществявала конвоирането на обвиняеми и подсъдимни. В този смисъл, настоящият съдебен състав намира, че не е налице промяна в органа, който е осъществявал конвоирането на лишените от свобода до органите на съдебната власт, която да обуслови или недопустимост на иска поради липсата на ненадлежен ответник или промяна в компетентността на органа, който осъществява ръководството и контрола върху конвоирането на лишени от свобода от местата за лишаване от свобода до органите на съдебната власт. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

Тъй като в отменителното Определение на ВАС е посочено ,че исквата молба е подадена от ищеца за търсене на обезвреда от незаконосъобразни действия – поставяне от длъжностни лица на ГДО на белезници на М. на ръцете и краката, което се е случило в съдебна зала на Апелативен специализиран наказателен съд, в която се провеждали дела, по които М. е бил страна, претендират се неимуществени вреди, посочена е цената на иска- 100 000 лева , както и периодът на исквата претенция 01.12.2013 година до 01.12.2018 година и което Определение е задължително за първоинстанционния съд, настоящият съдебен състав намира, че исквата молба следва да бъде разгледана съобразно дадените указания в отменителното Определение на ВАС.

Апелативен специализиран наказателен съд в периода на исквата молба се е намирал не на [улица] , а на [улица] в [населено място] и по делото липсват както твърдения от ищеца, така и каквито и да било доказателства в посочения искков период ищецът да е бил конвоиран до Апелативен специализиран наказателен съд в [населено място], още повече да е бил с поставени белезници в съдебна зала при провеждане на каквито и да било съдебни заседания. С оглед на това , съдът намира че искът ,така, както е посочен в отменителното Определение на ВАС изобщо не е доказан/а и не се търси обезвреда по начина, посочен в отменителното Определение/ нито по основание нито по размер и същият следва да бъде отхвърлен, защото не е доказано по никакъв начин, че ищецът е бил конвоиран в съдебни заседания там, още повече да е бил с белезници в съдебна зала за посочения период.

Въпреки това, предвид посоченото в исквата молба- че вредите се претендират от

действия на служители на ГДО, при конвоирането на ищеца в САС- ГО по водени от него дела и изразяващи се в поставени белезници в съдебната зала при провеждане на съдебни заседания по граждански дела на ръцете на краката, съдът следва да разгледа така предявения иск и то с който е сезиран АССГ.

Съдът намира този иск също за неоснователен и недоказан. На първо място по делото липсват доказателства за периода от 01.12.2013 година до 31.12.2016 година ищецът да е бил конвоиран до САС и да е взел участие в каквито и да било граждански дела, по които е бил страна/ предвид изтеклия срок на съхраняване на Книгата за конвоираните лица, нито пък има доказателства за това на кои дати, по кои дела ищецът е бил в съдебни заседания по граждански дела на САС и на тези съдебни заседания да е присъствал и да бил в съдебната зала с поставени белезници на ръцете и на краката и то в съдебно заседание. Наред с това, от приложената Справка на лист 171 от делото за периода / в който е пребивавал в ареста на [улица]на ул.“ Майор В./ подробно посочени в Справката за периода от 24.11.2013 година до 06.12.2013 година, от 06.12.2013 година до 16.12.2013 година , от 16.12.2013 година до 19.12.2013 година , от 19.12.2013 година до 05.06.2015 година и от 11.01.2018 година до 07.11.2018 година/, като няма данни ищецът да е извеждан за дела в САС по време на престойта му ареста на ул.“ М-р Г. В.“, но е извеждан през 2018/ на дати подробно посочени в Справката и е конвоиран до САС но по дела не от граждански характер, а по НОХД/ подробно посочени в Справката.

С оглед на това, по никакъв начин не се доказва, че ищецът за този период/01.12.2013 година-31.12.2016 година/ да е бил конвоиран до САС по конкретни граждански дела, и при провеждането на тези заседания ищецът да е бил с белезници на краката и ръцете в съдебната зала, което да се дължи на противоправно бездействие на служители на ГДО. В тежест на ищеца е да установи със всички доказателствени средства твърденията, на които основава иска си. В тази насока, показанията на свидетеля М. Ц. също не могат да послужат като основание за това, че ищецът по конкретни граждански дела, провеждани в САС да е бил с белезници на ръцете и краката, защото свидетелят не посочи конкретни дати и конкретни дела, по които и е бил в съдебната зала с ищеца, и че в съдебната зала ищецът е бил с белезници на ръцете и краката. Показанията на свидетеля П. съдът не кредитира, защото свидетелят посочва какво е превозното средство, с което са конвоирани лишените от свобода до сградата на Съдебната палата в [населено място] и какви са условията в това превозно средство, както и как се е чувствал лишеният от свобода в това превозно средство ,но исковата молба е с друг предмет- не какви са условията при превозването на лишените от свобода и как се е чувствал ищецът при превозването му.

Предвид обстоятелството, че не е доказано на кои дати в периода от 01.12.2013 година до 06.12.2016 година ищецът е бил конвоиран до САС по конкретни граждански дела, съдът намира възражението, направено в отговора на исковата молба от процесуалния представител на ответника по иска, **че искът е погасен по давност поради изтичане на предвидената в чл.111 от ЗЗД кратка тригодишна давност.** На първо място, т.4 от ТР №3/2004 година на ОСГК на ВКС сочи, че,при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението,както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане,е влизане в сила на решението,с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия, или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им.Това е така, защото началният момент на забавата за

плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт, тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по [чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди](#). В този смисъл е приетото по [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по гр. дело № 3/2004 г.](#) на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд. От друга страна по аргумент от §1 от ДР на ЗОДОВ за неуредените въпроси се прилагат гражданските и трудовите закони. Давността като правен институт е уредена в ЗЗД – чл.110, според който с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Сочената от страна на процесуалния представител на ответника по иска кратка тригодишна давност не може да намери приложение, защото вземането за обезщетение не е от неизпълнен договор. На тази плоскост- от момента на преустановяване на неоснователното действие е започнал да тече петгодишният давностен срок за подаване на исковата молба, но в случая за периода от 01.12.2013 година до 06.12.2016 година липсват доказателства конкретно на кои дати ищецът е бил конвоиран по граждански дела в САС, за да се прецени кога за всяко едно водене в САС е преустановено действието и да се прецени дали е изтекла погасителната давност.

.Погасителната давност представлява *период от време, определен от закона, през който субективното право на кредитора не е погасено или казано иначе – не са настъпили юридически факти, които да погасят субективното право на вземане на кредитора*. Погасителната давност като юридически факт (разбиран като бездействие на кредитора или ненастъпване на други погасителни обстоятелства) **не погасява правото на кредитора, а поражда материалното право на длъжника да откаже изпълнение**, което е насочено към кредитора. Това обаче не е процесуално право, тъй като за изтекла погасителна давност може да се изразява и извън съдебно, а не само в един съдебен процес. Правоотношението е материално-правно, защото то произтича от материално-правното правоотношение между кредитора и длъжника. Погасителната давност има за главна функция *привеждането в съответствие на правното с фактическото състояние* – с бездействието на кредитора фактическото положение е, че дадено право не се упражнява и следователно трябва да му се откаже възможността да си го търси по принудителен ред. Позоваването на изтеклата погасителна давност обаче не води до погасяване на самото субективно право, за разлика от придобивната давност, където позоваването на изтекла придобивна давност води до прекратяване правото на собственост за лицето, което не е упражнявало правото си. Сроковете в крайна сметка създават дисциплина в гражданския оборот, тъй като стимулират кредиторите да упражняват правото си на вземане и допринасят за установяването на обективната истина. От друга страна, неприлагането на служебното начало при давността, дава възможност неблагоприятните й последици да зависят от волята на длъжника (той може и да отрече да се възползва от изтеклата придобивна давност). Общ принцип в прилагането на института на погасителната давност е, че с погасяването на едно вземане по давност не отпада дългът, а възможността за неговото принудително събиране. Предявяването на възражение за изтекла давност е право на длъжника, което той може да не упражни, а да изплати доброволно погасеното по давност задължение. В обратната хипотеза - при изтекла погасителна давност и след позоваване на този юридически факт, е налице основание за прекратяване на действията по принудителното изпълнение на публично държавно вземане от страна на публичния изпълнител. От момента на настъпване на основанието за прекратяване на принудителното изпълнение същото става недопустимо и следва да

бъде прекратено.

От доказателствата по делото е видно, че ищецът е бил конвоиран до сградата на САС за периода от 01.01.2017 година до 01.12.2018 година за провеждане на граждански дела на дати -23.06.2017 за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година -10 състав, на 09.10.2017 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 1969/2017 година- 4 състав, на 17.11.2017 година- за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година, 10 състав, на 12.12.2017 година за участие в съдебно заседание по дело № 4078/2017- 8 състав, на 23.01.2018 година за участие в съдебно заседание по дело № 187/2018 година/ което е НОХД/ и до адвокатска стая за запознаване с материали по делото, на 25.01.2018 година за участие в съдебно заседание по дело № 81/2018 година/ което също е НОХД/, на 30.01.2018 година за участие в съдебно заседание по дело № 81/2018 година/НОХД/, на 09.03.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година и по гр. дело №6327/2017 година-10 състав, на 27.04.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 6327/2017 година и по дело 362/2017 година, на 04.10.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 362/2017 година- 12 състав, на 15.10.2018 година за участие в съдебно заседание по гр. дело № 6327/2017 година- 7 състав и на дата 20.06.2018 година за участие в гр. дело № 6204/2017 година по описа на САС, като няма никакви доказателства за това ищецът при провеждане на съдебните заседания по тези граждански дела да е бил в съдебна зала с белезници на ръцете и на краката непрекъснато, което да му е създавало неудобства, да е претърпял посочените неимуществени вреди- изразяващи се унижение на човешкото му достойнство, още повече ,че спазването на реда в съдебната зала се осъществява от съдията, който разглежда делото / или от състава/,който следи за реда в залата и по негово разпореждане се извършва сваляне на белезниците на краката и ръцете на лишен от свобода или се отказва това, а не по разпореждане или усмотрение на служители на ГДО. Доказателства по конкретно посочени дела и на конкретно посочени дати , че ищецът е бил на конкретното дело на конкретна дата с белезници на ръцете и краката в съдебна зала на САС по делото липсват. Нещо повече дори, от показанията на свидетеля Ц. също не се установява на кои конкретни дати ищецът е бил в съдебни заседания на САС по конкретни граждански дела и същият да е бил в съдебно заседание с поставени белезници на ръцете и краката, като свидетелят изтъква възприятия, които са настъпили извън съдебната зала- при конвоирането му до съдебна зала и по отношение на други лица, но не и в съдебна зала по конкретно гражданско дело и на конкретна дата, още повече, че няма доказателства, че свидетелят е присъствал в съдебна зала с ищеца по конкретни граждански дела и на конкретни дати. Що се касае до твърдението на ответника по иска, че конвоирането се е осъществявало на база утвърдени Правила за конвоиране, то на ответника по иска следва да е известно постановено Решение на АССГ по дело №4545/2021 година, като в мотивите на така цитираното Решение на АССГ и в Определението на СГС е анализирана правната уредба - препращащата норма на чл. 393, ал.1 във връзка с чл. 391, ал. 1 от ЗСВ във връзка с чл. 64, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 65, 66, 70, чл. 72 - 74, чл. 76, 80, 91 и чл. 81 - в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 85, 86, чл. 87, ал. 1, 2, 5 - 7 и чл. 100 от Закона за Министерството на вътрешните работи и е проследена йерархията на нормативните актове – Конституция на Република България, Конвенция за защита права на човека и основните свободи, Закон за съдебната власт, Закон за министерство на вътрешните работи, Правилник за устройството и дейността на Главна дирекция „Охрана”, Инструкции за конвоирането, издадени от министъра на МВР и министъра на правосъдието и „Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служители на Главна дирекция „Охрана”,

утвърдени със Заповед № ЛС – 04 – 1228 от 14.07.2017 г. на Министъра на правосъдието. Устройството и дейността на Главна дирекция „Охрана“ се уреждат с правилник, издаден от Министъра на правосъдието, като в чл. 393, ал.1 от ЗСВ изрично е предвидено, че ГД „Охрана“ има правата и задълженията по чл. 64, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 65, 66, 70, чл. 72 – 74, чл. 76, 80, 91 и чл. 81 – в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 85, 86, чл. 87, ал. 1, 2, 5 – 7 и чл. 100 от Закона за Министерството на вътрешните работи. По аргумент от чл. 76 от ЗМВР, според която организацията и редът за осъществяване на конвойната дейност се определят с инструкцията на Министъра на вътрешните работи- ИНСТРУКЦИЯ № 8121з-1161 от 5.09.2017 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойната дейност в Министерството на вътрешните работи (Инструкция № 8121з – 1161 от 05.09.2017 г.), като законодателят изрично е предвидил законов ред при осъществяване правомощието на ГД „Охрана“ при конвоиране на лица, установен в Закона за МВР, което е направено с изричната законова делегация на чл. 393, ал.1 от ЗСВ. Утвърдените със Заповед на Министъра на правосъдието „Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на ГДО“ (Правила), които са предложени от Главния директор на ГД „Охрана“, но както Заповедта на Министъра на правосъдието, така и утвърдените с нея Правила не се публикувани по реда за обнародване на подзаконовите нормативни актове и не са публично известни, като АССГ е посочил в Решението си , че това е един вътрешно ведомствен акт, който е издаден от Министъра на правосъдието с цел изпълнение на правомощието му по осъществяване на ръководство и контрол на дейността по охрана на органите на съдебната власт (чл. 5, т. 6 от Устройствения правилник на Министерство на правосъдието) и същият не попада сред посочените в ЗНА нормативни актове, и посочените заповед и Правила дори и да уреждат правила за поведение, които да са задължителни за участниците в уредените с тях обществени отношения, то те не са скрепени със законовата санкция на Административнопроцесуалния кодекс, в който са регламентирани процедурите по издаване на индивидуалните, общите и подзаконовите нормативни административни актове, като практиката на Върховен административен съд е в този смисъл – Решение № 15515 от 22.11.2013 г. на ВАС по адм. дело № 10281/2013 година. В същото Решение на АССГ е прието, че тези Правила не следва да бъде прилагани на основание чл. 15, ал. 3 от ЗНА, макар и да не е постановление, правилник, наредба или инструкция, защото противоречи на чл. 393, ал.1 от ЗСВ и трябва да се приведат в действие разпоредбата на чл. 76 от ЗМВР и Инструкция № 8121з-1161 от 5.09.2017 година, като Правилата за конвоиране на ГДО като съдържание в голяма степен са преповторили текстове на Инструкция № 8121з-1161 от 5.09.2017 г. на МВР и Инструкция № 1 от 22.03.2019 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", издадена на основание чл. 250а, ал.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Не се доказва, че ищецът на посочените по- горе дати в периода от 01.01.2017 година до 01.12.2018 година да е бил в съдебни заседания по граждански дела на САС с белезници на ръцете и краката, което да е довело до унизително или нечовешко отнасяне и същият да е претърпял посочените в исковата молба неимуществени вреди. Не е допуснато нарушение и на чл. 5 от Директива 2016/343 на ЕП и на Съвета

относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство. Съгласно чл.

5 от Директива 2016/343 на ЕП и на Съвета, държавите членки вземат подходящи мерки, за да гарантират, че заподозрените и обвиняемите не са представяни като

виновни, в съда или пред обществеността, чрез използването на мерки за физическо възпиране. Но, Параграф 1 не възпрепятства държавите членки да прилагат мерки за физическо възпиране, които са необходими по специфични за делото съображения във връзка със сигурността или за да се попречи на заподозрения или обвиняемия да се укрие или да установи контакт с трети лица.

Не се доказва незаконосъобразно действие на служителите на ответника по иска, нито че ищецът е претърпял каквито и да било неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от действията на служителите на ответника по иска. **Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат“.** Легална дефиниция на тези понятия- **пряка и непосредствена последица от увреждането, законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право.** Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. **Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.**

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че “...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите“.

Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройкаване, пристрояване, подстройкаване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпяни загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след изпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението на и наличното имущество на страната след изпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Неимуществените (морални) вреди представляват засягане на честта, достойнството, доброто име на лицето в обществото. Болките и страданията, които то е изживяло, както и всички други негативни преживявания в резултат на увреждането. Тези вреди за разлика от имуществените не подлежат на лесно възприемане от околните, тъй като са част от психическите преживявания на увредено лице и се доказват по-трудно.

Вредите не са доказани нито по основание, нито размах, нито пък, че се дължат на каквото и да било незаконосъобразно действие на ответника по иска, при

което липсват всички елементи от състава на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Не се доказва и нарушение на чл.3 от ЕКЗПЧОС и то в съдебна зала при разглеждане на дела заведени от ищеца и то граждански.

Всичко това сочи, че искът е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на спора, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна и не подлежи на уважаване. Ответникът по иска не е заявил претенция за разноски, а и не е представляван от юриконсулт.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК, вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд С.-град

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА Е. Д. М.- изтърпяващ наказание- лишаване от свобода в Затвор- [населено място] срещу Главна дирекция“ Охрана“ за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди- в размер на 100 000 лева, причинени от незаконосъобразни действия на служители на ГДО – поставяне на белезници на ръцете и краката му при провеждане на съдебни заседания в съдебна зала на Апелативен специализиран наказателен съд за периода 01.12.2013 година до 01.12.2018 година и в съдебни заседания на САС по граждански дела за периода от 01.12.2013 година до 01.12.2018 година.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото, съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: